

MINISTRY FOR FOREIGN
AFFAIRS OF FINLAND

Полноправные партнеры
Устойчивые страны.

ПАСПОРТ ЖЕ ТУУЛГАНДЫГЫ ТУУРАЛУУ КҮБӨЛҮК АЛУУ ЗАРЫЛБЫ?

Документтердин тизмеги жана кошумча маалыматтар

Басылма Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Мамлекеттик каттоо кызматынын демилгеси боюнча БУУӨПтүн жана Финляндиянын Тышкы иштер министрлигинин “Кыргыз Республикасында сот адилеттигине жетүүнү кеңейтүү” долбоорунун алкагында түзүлдү.

Кыскартуулар:

Урматтуу Кыргыз Республикасынын жарандары!

Документ адамга эмне үчүн керек:

- билим алуу үчүн;
- баланы балдар бакчасына киргизүү үчүн;
- жумушка орношуу үчүн;
- ооруканада дарылануу үчүн;
- документ алуу же жоголгон документтерди калыбына келтирүү үчүн;
- жеңилдиктерди, жөлөк пул, пенсия алуу үчүн;
- мүлк сатып алуу/сатуу үчүн;
- добуш берүү үчүн;
- сот адилеттиги үчүн (алимент алуу, мүлктү бөлүү маселелери, ажырашууну тариздөө) ж.б.

КР	Кыргыз Республикасы
ПВКИБ	Паспорттук-визалык жана каттоо иштер бөлүмү (паспорт столу)
ҮБ	үй башкармалыгы
Кварт.	кварталдык
ЖИН	жеке идентификациялык номер
ИИМ	Ички иштер министрлиги
РИИБ	Райондук ички иштер башкармалыгы
КТК	Коомдук тартипти коргоо
МКК	Мамлекеттик каттоо кызматы
ДМБ	Даректик-маалымдама бюросу
ЖААК бөлүмү	Жарандык абалдын актыларын каттоо бөлүмү
Аты-жөнү	фамилиясы, аты, атасынын аты.

1. Туулгандыгы тууралуу күбөлүк алуу үчүн зарыл документтердин тизмеги

- медициналык мекеме тарабынан берилген баланын туулгандыгы тууралуу медициналык күбөлүк;
- ата-эненин ID паспорту;
- нике катталган учурда нике тууралуу күбөлүк;
- туулгандыгы тууралуу күбөлүк баланын туулган жери боюнча (төрөт үйү) же жашаган жери боюнча ЖААК органдарында, айыл өкмөтүндө берилет;
- туулгандыгы тууралуу арыз бала туулган күндөн тартып, бир айдан кечиктирилбестен берилет. Белгиленген мөөнөттү өткөрүп жиберүү, туулгандыкты каттоодон баш тартуу үчүн негиз болуп саналбайт.

2. Жоголгондо, бузулганда туулгандыгы тууралуу күбөлүк алуу үчүн зарыл документтердин тизмеги

- эгер жарандын жашы жеткен болсо, анда туулгандыгы тууралуу күбөлүктү биринчи алган ЖААК органына паспорт (ID-карт) менен кайрылуу зарыл;
- эгер жарандын жашы жете элек болсо, анда туулгандыгы тууралуу күбөлүктү экинчи жолу алуу үчүн, ата-эненин бири паспортту (ID-карт) менен катышуусу зарыл.

3. Ишеним кат боюнча баланын туулгандыгын каттоо

Эгер ата-эне туулгандыгы тууралуу жеке өздөрү билдире албаса, туулгандыгы тууралуу маалым каттан жана нике тууралуу күбөлүктөн сырткары, ата-эненин (ата-эненин биринин) нотариалдык күбөлөндүрүлгөн ишеним каты, ишеним кат боюнча өкүлдүн ким экендигин күбөлөндүрүлгөн документ талап кылынат, жогоруда аталган документтер берилгенде баланын туулгандыгын каттоого болот.

4. Эгер нике катталбаса, биологиялык атаны туулгандыгы тууралуу күбөлүккө жазуу тартиби

Эгер эркек өзүн баланын атасымын деп таанууга ыктыярдуу макул болсо, Сиздин жашаган жериңиз боюнча ЖААК бөлүмүнө же айыл өкмөтүнө аталыкты аныктоо жөнүндө биргелешкен арыз берүү зарыл. Аталыкты аныктоо жөнүндөгү биргелешкен арыз баланын туулгандыгын каттоодо, ошондой эле баланын туулгандыгы катталгандан кийин (эгер туулгандыгы тууралуу күбөлүк алынган болсо) берилиши мүмкүн.

Эгер эркек өзүн баланын атасымын деп таанууга макул болбосо, Сиз арыз менен сотко кайрылууга укуктуусуз.

5. Аталыкты аныктоону каттоо

Аталыкты аныктоону каттоо ЖААК бөлүмү, же жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы (айыл өкмөтү) тарабынан бала туулган учурда бири-бири менен никеде турбаган баланын атасынын, же энесинин жашаган жери боюнча, же баланын туулгандыгы катталган жер боюнча, ал эми аталыкты аныктоо жөнүндө, же аталыкты таануу фактысын белгилөө жөнүндө соттун чечими чыккан учурда – соттун чечими чыккан жер боюнча жүргүзүлөт.

Аталыкты аныктоону каттоо боюнча ыйгарым укуктар КРнын чегинен сырткары турган КРнын дипломатиялык өкүлчүлүктөрүнө жана консулдук мекемелерине да берилген.

6. Никени каттоо үчүн зарыл документтердин тизмеги

- келечектеги күйөө менен колуктунун ID-карттары;
- эгер адам мурда никеде турса, мурунку никени бузууну ырастаган документ;
- эгер никеге туруп жаткан адамдын жашы жетпесе, нике курагын азайтуу жөнүндө чечим.

Эгер никеге туруп жаткан адамдардын биринин биргелешкен арыз берүү үчүн жеке өзү келүүгө мүмкүнчүлүгү болбосо, өзүнчө арыз тариздөөгө болот. Мындай арыздагы кол коюусу нотариалдык күбөлөндүрүлүүгө тийиш.

7. Нике бузууну каттоо

Жалпы жашы жетпеген балдары жок жубайлардын никени бузууга өз ара макулдугу болгондо жана бири-бирине мүлктүк жана башка талаптары болбогондо, нике бузуу ЖААК органдарында жүргүзүлөт.

Нике бузуу жана нике бузуу тууралуу күбөлүктү берүү жубайлардын нике бузуу тууралуу биргелешкен арызы берилген күндөн тартып, бир ай өткөндөн кийин жүргүзүлөт.

Нике бузууну каттоо үчүн негиз болуп төмөнкүлөр саналат:

- никесин бузуу тууралуу жубайлардын биргелешкен арызы;
- жубайлардын бири тарабынан берилген нике бузуу тууралуу арыз жана экинчи жубайга карата, эгер ал сот тарабынан дайынсыз деп таанылса, сот тарабынан аракетке жөндөмсүз деп таанылса же жасаган кылмышы үчүн үч жылдан ашык мөөнөткө эркинен ажыратылса, соттун күчүнө кирген чечими (өкүмү);
- нике бузуу тууралуу мыйзамдык күчүнө кирген соттун чечими.

8. Диндик ырым-жырымдар боюнча бекитилген нике таанылабы?

Диндик ырым-жырымдар боюнча бекитилген нике, расмий нике болуп таанылбайт. КР Конституциясынын 36-беренесине ылайык нике мамлекет тарабынан катталат.

Нике жана үй-бүлө маселелерине тийиштүү диндик ырым-жырымдар укуктук мааниге ээ эмес.

9. 16 жашка чыккандыгы боюнча ID-карта алуу үчүн документтердин тизмеги

- № 1 форма боюнча арыз (паспорт бөлүмүнөн берилет);
- паспорт алууга (алмаштырууга) карата кагаз жүзүндө же электрондук түрдө берилген анкета-арыз (паспорт бөлүмүнөн берилет);
- 4 x 6 см өлчөмүндө, ак фондо, жылмакай кагазда, түстүү 2 сүрөт;
- анкета-арыздын бланкы үчүн, ID-картаны даярдоо үчүн, паспорттун бланкы үчүн, мамлекеттик алымга (бошотулгандардан сырткары) төлөгөндүгү жөнүндө квитанция;
- ЖИН (КР Соцфонду тарабынан берилген жеке идентификациялык номер);
- даректик маалымкат (даректик-маалымдама бюросунан берилет);
- туулгандыгы тууралуу күбөлүк (түп нуска);
- арыз ээсинин жарандыгын аныктоо үчүн ата-эненин (ата-эненин бири болбогон учурда экинчисинин, мыйзамдык өкүлдөрдүн) паспорттору же КР жарандыгына таандыгы жөнүндө маалымкат.

10. Жашаган жери өзгөргөндө ID-картаны алмаштыруу үчүн документтердин тизмеги

- № 1 форма боюнча арыз (паспорттук столдон берилет);
- паспорт алууга анкета-арыз (паспорттук бөлүмдө);
- 4 x 6 см өлчөмүндө, ак фондо, жылмакай кагазда, түстүү 2 сүрөт;
- анкета-арыздын бланкы үчүн, ID-картаны даярдоо үчүн, паспорттун бланкы үчүн, мамлекеттик алымга (бошотулгандардан сырткары) төлөгөндүгү жөнүндө квитанция;
- ЖИН (КР Соцфонду тарабынан берилген жеке идентификациялык номер);
- даректик маалым кат;
- алмаштырыла турган паспорт (ID-карта);
- нике бекитүү же нике бузуу тууралуу күбөлүк (үй-бүлөлүк абалы боюнча).

11. Паспорт жоголгон учурдагы документтердин тизмеги

- № 1 форма боюнча арыз (паспорттук столдон берилет);
- паспорт алууга анкета-арыз (паспорттук бөлүмдө);
- 4 x 6 см өлчөмүндө, ак фондо, жылмакай кагазда, түстүү 2 сүрөт;
- анкета-арыздын бланкы үчүн, ID-картаны даярдоо үчүн, паспорттун бланкы үчүн, мамлекеттик алымга (бошотулгандардан сырткары) төлөгөндүгү жөнүндө квитанция;

- ЖИН (КР Соцфонду тарабынан берилген жеке идентификациялык номер);
- даректик маалымкат (даректик-маалымдама бюросунан берилет);
- туулгандыгы тууралуу күбөлүк;
- никени каттоо же нике бузуу тууралуу күбөлүк (үй-бүлөлүк абалы боюнча);
- тийиштүү ички иштер органы тарабынан түзүлгөн административдик жоопкерчилик жөнүндө протоколдун көчүрмөсү;
- айып пул төлөгөндүгү (банк мекемелерине) жөнүндө квитанциянын көчүрмөсү.

Жогоруда аталган документтердин негизинде паспортту жоготуу жөнүндө иш түзүлөт. Жоготуу жөнүндө ишти түзүү жана жүргүзүү тартиби ыйгарым укуктуу орган тарабынан аныкталат.

12. Жашаган жери боюнча мөөнөтү өтүп катталган 1994-жылдын үлгүсүндөгү паспортту КР жаранынын паспортунан (ID-картага) алмаштыруу үчүн зарыл документтердин тизмеги

- № 1 форма боюнча арыз (паспорттук столдон берилет);
- паспорт алууга анкета-арыз (паспорттук бөлүмдө);
- 4 x 6 см өлчөмүндө, ак фондо, жылмакай кагазда, түстүү 2 сүрөт;
- анкета-арыздын бланкы үчүн, ID-картаны даярдоо үчүн, паспорттун бланкы үчүн, мамлекеттик алымга (бошотулгандардан сырткары) төлөгөндүгү жөнүндө квитанция;
- ЖИН (КР Соцфонду тарабынан берилген жеке идентификациялык номер);

- даректик маалым кат (даректик-маалымдама бюросунан берилет);
- алмаштырыла турган 1994-жылдын үлгүсүндөгү паспорт;
- туулгандыгы тууралуу күбөлүк;
- нике бекитүү же нике бузуу тууралуу күбөлүк (үй-бүлөлүк абалы боюнча).

Ошондой эле жашаган жери боюнча мөөнөтү өтүп катталган 1994-жылдын үлгүсүндөгү паспортту алмаштырууда каттоону тариздөөгө төмөнкү документтер берилет:

- каттоого тийиштүү бланктарды алуу, толтуруу жана жашаган жери боюнча күбөлөндүрүү;
- турак жайга укук белгилөөчү документтер (техпаспорт, сатып алуу-сатуу келишими, белекке берүү келишими, үйдүн китеби же форма № 7 ж.б.);
- тийиштүү ички иштер органы тарабынан түзүлгөн административдик жоопкерчилик жөнүндө протоколдун көчүрмөсү;
- айып пул төлөгөндүгү (банк мекемелерине) жөнүндө квитанциянын көчүрмөсү;
- каттоого мамлекеттик алым төлөгөндүгү жөнүндө квитанция.

13. Жеке маалыматтарды өзгөртүүдө зарыл документтердин тизмеги

- алмаштырылуучу паспорт;
- аты-жөнүн өзгөртүү жөнүндө күбөлүк;
- жаңы аты-жөнүнө берилген туулгандыгы тууралуу күбөлүк;
- никени каттоо тууралуу күбөлүк же никесин бузуу тууралуу күбөлүк, жубайынын өлгөндүгү тууралуу күбөлүк;

- өзгөртүлгөн жеке маалыматтары (аты-жөнү) бар ЖИН көрсөтүү менен КР Соцфондунан алынган көчүрмө;

*Аты-жөнүн өзгөрткөн учурда **ЖИН ӨЗГӨРТҮЛБӨЙТ!***

- ДМБдан алынган маалымкат (1 ай ичинде жарактуу);
- 4 x 6 см өлчөмүндө, ак фондо, жылмакай кагазда, түстүү 4 сүрөт*;
- жаңы паспортту даярдагандыгы үчүн акы төлөнгөндүгү жөнүндө квитанция.

Эгерде паспорттогу аты-жөнү арыздагы аты-жөнү менен дал келбеген учурда акты жазууларын каттоо кантип жүргүзүлөт?

Аты-жөнүн өзгөрткөн жарандар (никеге турганда же аты-жөнүн өзгөрткөндө) паспортун алмаштырууга милдеттүү.

Жарандык абалдын актыларын каттоодо жарандар паспортун көрсөтүүгө тийиш болушат.

14. 1974-жылдын үлгүсүндөгү паспортту ID-картага алмаштыруу үчүн зарыл документтердин тизмеги

- № 1 форма боюнча арыз (паспорт бөлүмүнөн берилет);
- паспорт алууга анкета-арыз (паспорт бөлүмүнөн);
- 4 x 6 см өлчөмүндө, ак фондо, жылмакай кагазда, түстүү 2 сүрөт;
- анкета-арыздын бланкы үчүн, ID-картаны даярдоо үчүн, паспорттун бланкы үчүн, мамлекеттик алымга (бошотулгандардан сырткары) төлөгөндүгү жөнүндө квитанция;
- ЖИН (КР Соцфонду тарабынан берилген жеке идентификациялык номер);
- даректик маалымкат (даректик-маалымдама бюросунан берилет);

- алмаштырыла турган 1994-жылдын үлгүсүндөгү паспорт;
- туулгандыгы тууралуу күбөлүк;
- никени каттоо же нике бузуу тууралуу күбөлүк (үй-бүлөлүк абалы боюнча);
- КР жарандыгына таандыгы жөнүндө маалымкат (паспорт бөлүмүнөн берилет).

КР жарандыгына таандыгын аныктоо үчүн төмөнкү документтер берилет:

- 1) арыз ээсинин ким экендигин күбөлөндүргөн документтердин түп нускасы жана көчүрмөсү (паспорт же туулгандыгы тууралуу күбөлүк);
- 2) кенен жазылган өмүр баяны;
- 3) ак фондо 4x6 өлчөмдөгү эки сүрөт;
- 4) Кыргыз Республикасынын аймагында үзгүлтүксүз туруктуу жашаганын ырастоочу төмөнкү документтердин бири (каттоо жөнүндө белгиси бар паспорт, жашаган жеринен маалым кат, окуган, иштеген жеринен маалымкат, Кыргыз Республикасынын аймагында туруктуу жашаган фактыны белгилеген милициянын участкалык инспекторунун жана арыз ээсинин үч кошунасынын катышуусу менен түзүлгөн акт (маала, үй комитетинин же айыл башчысынын);
- 5) үй-бүлөлүк мамилелердин болушун ырастаган документ (нике тууралуу күбөлүк, туулгандыгы тууралуу күбөлүк);
- 6) соттолбогондугу жөнүндө ИИМ МБдан маалым кат;
- 7) жарандыкты аныктоого арыз, мамлекеттик алымды төлөгөндүгү жөнүндө квитанция (банк мекемесинде).

15. Баланын туулгандыгы тууралуу күбөлүгүнө КР жарандыгы жөнүндө кошумча баракты алуу тартиби жана негиздер

- баланын туулгандыгы тууралуу күбөлүк;
- ата-эненин ID-карталарынын көчүрмөлөрү;
- эгер ата-эненин биринин аты-жөнү өзгөртүлгөн болсо, аты-жөнүн өзгөртүү тууралуу күбөлүктү же болбосо нике тууралуу күбөлүктү берүү зарыл;
- жылтырабаган кагазда 3x4 өлчөмүндөгү сүрөт (түстүү же кара-ак болот) – 2 даана*;
- мамлекеттик алым төлөгөндүгү жөнүндө квитанция;
- эгер ата-эненин бири КР жараны болуп, ал эми экинчиси чет мамлекеттин жараны болуп саналса, баланын КР жарандыгын аныктоого ата-эненин экөөнүн тең нотариалдык макулдугун берүү зарыл;
- эгер ата-эненин бири болбосо, өлгөндүгү тууралуу күбөлүктү, соттун чечимин (камкордук, дайынсыз жок, ата-энелик укуктардан ажыраган ж.б.) берүү зарыл.

Баланын туулгандыгы тууралуу күбөлүгүнө Кыргыз Республикасынын жарандыгы бар экенин ырастоочу кошумча барак алуу үчүн жогоруда аталган документтерди өзүнүн жашаган жери боюнча паспорт бөлүмүнө берүү зарыл.

16. Өз убагында документ албаганда зарыл документтердин тизмеги

- № 1 форма боюнча арыз (паспорттук столдон берилет);
- паспорт алууга анкета-арыз (паспорт бөлүмүнөн);
- 4 x 6 см өлчөмүндө, ак фондо, жылмакай кагазда, түстүү 2 сүрөт;

- анкета-арыздын бланкы үчүн, ID-картаны даярдоо үчүн, паспорттун бланкы үчүн, мамлекеттик алымга (бошотулгандардан сырткары) төлөгөндүгү жөнүндө квитанция;
- ЖИН (КР Соцфонду тарабынан берилген жеке идентификациялык номер);
- даректик маалымкат (даректик-маалымдама бюросунан берилет);
- туулгандыгы тууралуу күбөлүк;
- арыз ээсинин жарандыгын аныктоо үчүн ата-эненин (ата-эненин бири болбогон учурда экинчисинин, мыйзамдык өкүлдөрдүн) паспорту же КР жарандыгына таандыгы жөнүндө маалым кат;
- нике бекитүү же бузуу тууралуу күбөлүк (үй-бүлөлүк абалы боюнча);
- аты-жөнүн өзгөртүү тууралуу күбөлүк (аты-жөнүн өзгөрткөн учурда);
- КР жарандыгына таандыгы жөнүндө маалымкат (паспорт бөлүмүнөн берилет).

КР жарандыгына таандыгын аныктоо үчүн төмөнкү документтер берилет:

- туулгандыгы тууралуу күбөлүктүн түп нускасы жана көчүрмөсү;
- кенен жазылган өмүр баяны, жарандыгын аныктоого карата арызы;
- ак фондо 4x6 өлчөмдөгү эки сүрөт;
- Кыргыз Республикасынын аймагында үзгүлтүксүз туруктуу жашаганын ырастоочу төмөнкү документтердин бири (каттоо жөнүндө белгиси бар паспорт, жашаган жеринен маалымкат, окуган, иштеген жеринен маалымкат, Кыргыз Республикасынын аймагында туруктуу жашаган фактыны

белгилеген милициянын участкалык инспекторунун жана арыз ээсинин үч кошунасынын катышуусу менен түзүлгөн акт (маала, үй комитетинин же айыл башчысынын);

- соттолбогондугу жөнүндө ИИМ МБдан алынган маалымкат;
- жарандыгын аныктоо үчүн акы төлөгөндүгү жөнүндө квитанция (банк мекемесинде).

Ошондой эле өз убагында документ албаганда жашаган жери боюнча каттоодон өтүү жана төмөнкү документтерди берүү зарыл:

- каттоого тийиштүү бланктарды алуу, толтуруу жана жашаган жери боюнча күбөлөндүрүү;
- турак жайга укук белгилөөчү документтер (техпаспорт, сатып алуу-сатуу келишими, белекке берүү келишими, үйдүн китеби же форма № 7 , № 5 формадагы арыз ж.б.);
- каттоого мамлекеттик алым төлөгөндүгү жөнүндө квитанция.

КӨҢҮЛ БУРГУЛА: Өзгөчө кырдаалдар пайда болгондо паспорттук бөлүмдөрдүн кызматкерлери кошумча документтерди талап кылууга укуктуу.

*Эскертүү: ИКАОнун стандарттарына ылайык арыз ээси баш кийимсиз, көз айнексиз, оозун жаап, чагылышуучу аксессуарларсыз (сөйкө, ободок, чач кыпчыгыч ж.б.) сүрөткө түшүүгө тийиш. Адамдын бетинде тубаса калы же бир нече меңи болгондо, алардын бар экендиги жөнүндө ПВКИБнын начальнигинин атына арыз жазуу зарыл.

17. Жашаган жери боюнча каттоолук эсепке (каттоого) туруу үчүн документтердин тизмеги

- арыз ээсинин паспорту же туулгандыгы тууралуу күбөлүк (16 жашка чыккан адамдар үчүн), түп нускалары;
- жаранды турак жайга киргизүү үчүн негиз болуп саналган документ (техпаспорт, жер участогун бөлүп берүү жөнүндө токтом, сатып алуу-сатуу келишими, белекке берүү келишими, үйдүн китеби, № 5 формадагы арыз, банктан маалым кат ж.б. – түп нускалары);
- мурда жашаган жеринен алдын ала чыккан учурда каттоодон чыгуунун даректик баракчасы;
- аскерге милдеттүүлөр үчүн – аскер билетти (чакыруу участогуна каттоо жөнүндө күбөлүк), мурда жашаган жери боюнча аскердик эсептен чыккандыгы жана жаңы жашаган жери боюнча аскердик эсепке тургандыгы жөнүндө белгиси менен;
- каттоону тариздөөгө бланктарды паспорттук бөлүмдөн алууга болот, толтурулат жана жашаган жери боюнча күбөлөндүрүлөт;
- каттоо (каттоого туруу) үчүн мамлекеттик алым;
- каттоо мөөнөтү өтүп кеткен учурда тийиштүү ИИБдан административдик жоопкерчилик жөнүндө протоколдун көчүрмөсү жана айып пул төлөгөндүгү жөнүндө (банктык мекемеге) квитанция берилет.

18. Жашаган жери боюнча каттоолук эсептен чыгуу (каттоодон чыгуу) үчүн документтердин тизмеги

- арыз ээсинин паспорту (түп нуска);
- каттоодон чыгуунун даректик баракчасы (паспорттук бөлүмдө таризделет, күбөлөндүрүлөт жана берилет);
- үй китеби, № 6 форма (эгер аларда каттоо коюлса);
- аскерге милдеттүүлөр үчүн – аскер билетти (чакыруу участогуна каттоо жөнүндө күбөлүк), аскердик эсептен чыккандыгы жөнүндө белгиси менен;
- каттоону тариздөөгө бланктарды паспорттук бөлүмдөн алууга болот, толтурулат жана жашаган жери боюнча күбөлөндүрүлөт.

Каттоолук эсептен чыгаруу арыз ээси жок жүргүзүлбөйт.

КӨҢҮЛ БУРГУЛА: Өзгөчө кырдаалдар пайда болгон учурда, паспорттук бөлүмдөрдүн кызматкерлери кошумча документтерди талап кылууга укуктуу.

1. Биометрикалык маалыматтар деген эмне?

Биометрикалык маалыматтар – бул адамдын ким экендигин так идентификациялоого мүмкүндүк берген адамдын ченелүүчү, уникалдуу физиологиялык маалыматтары.

Биометрикалык маалыматтарга кирет – адамдын ким экендигин аныктоодо жасалмалоого мүмкүн болбогон манжалардын тактары, санарип сүрөт, электрондук кол тамга.

2. Бул эмне үчүн керек?

Жарандардын биометрикалык маалыматтар базасы Калктын бирдиктүү мамлекеттик реестринин (КБМР) негиз салуучу бөлүгү болот, ал өлкөнүн калкы жөнүндө актуалдуу, сапаттуу жана толук маалыматтар базасын түзүүгө мүмкүндүк берет. Ошентип, өлкөнүн калкы жөнүндө сапаттуу жана толук статистика социалдык, экономикалык, коррупцияга каршы саясат чөйрөсүндө Өкмөт тарабынан кабыл алынган чечимдердин натыйжалуулугун жогорулатууга жардам берет жана улуттук коопсуздукту камсыздайт.

3. Калктын бирдиктүү мамлекеттик реестри (КБМР) деген эмне?

Калктын бирдиктүү мамлекеттик реестри:

- жарандардын төрөлгөндөн тартып өмүрүнүн аягына чейинки бардык маалыматтар базасын, паспорттук жана биометрикалык маалыматтарын, жарандык абалдын актылары жөнүндө жазууларды бириктирет;
- коррупциянын деңгээлин жана документтерди берүү мөөнөтүн кыскартат;
- документтерди жасалмалоону алдын алат;
- демографиялык жана миграциялык кырдаалды эсепке алуунун натыйжалуу тутумун ишке ашырат.

4. Маалыматтар кантип колдонулат?

Маалыматтарды колдонуу Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын жарандарын биометрикалык каттоо жөнүндө”, “Жеке мүнөздөгү маалымат жөнүндө”, “Ички миграция жөнүндө” мыйзамдарына жана башка ченемдик укуктук актыларга ылайык гана жүргүзүлөт.

5. Биометрикалык каттоодон милдеттүү түрдө өтүү керекпи?

Ооба. “Кыргыз Республикасынын жарандарын биометрикалык каттоо жөнүндө” КР Мыйзамынын 5-беренесине ылайык Кыргыз Республикасынын ар бир жараны биометрикалык каттоодон өтүүгө милдеттүү.

6. Чогултуу үчүн кайсы маалыматтар зарыл?

1. Биографиялык маалыматтар:

- ЖИН – жеке идентификациялык номер;
- Паспортто көрсөтүлгөн маалыматтар.

2. Биометрикалык маалыматтар:

- эки колдун тең 10 манжасынын тактары;
- беттин санарип сүрөтү;
- өз колу менен койгон кол тамгасы.

7. Кайсы жерден өтсө болот?

Маалыматтарды топтоо пункттарынан. Топтоо пункттарынын даректерин МККнын сайтынан – www.grs.gov.kg же +996 (312) 87-33-33 телефону боюнча билүүгө болот.

8. Жанында кандай документтер болушу керек?

Жанында төмөндө саналган паспорттордун бири болушу зарыл:

- ID-карта (артыкча);
- 1994-жылдын үлгүсүндөгү паспорт (эски көк паспорт), эгер жарактуулук мөөнөтү бүтпөсө;
- жалпы жарандык паспорт (чет өлкөлүк паспорт);
- 1974-жылдын үлгүсүндөгү паспорт (СССРдин паспорту), муну менен бирге өзү менен КР жарандыгынын болушу жөнүндө ырастама болушу зарыл (катталган жери боюнча паспорт столунан берилет).

9. Курактык чектөө барбы?

Ооба, 16 жаштан тартып.

10. Биометрикалык маалыматтарды каттоого акы төлөө керекпи?

Каттоо акысыз.

11. Башка өлкөлөрдүн жарандары биометрикалык каттоодон өтүш керекпи?

Жок, Кыргыз Республикасынын жарандары гана.

12. Башка өлкөлөрдө турган Кыргыз Республикасынын жарандары каттоодон өтө алышабы/милдеттүүбү?

Ооба, чет өлкөлөрдөгү биздин жарандар ошол өлкөдөгү Кыргыз Республикасынын элчиликтеринде же дипломатиялык өкүлчүлүктөрүндө биометрикалык каттоодон өтүү мүмкүнчүлүгүнө ээ.

13. Ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жарандар, ошондой эле пунктка келүүгө мүмкүнчүлүгү жок адамдар (колунун манжаларынын жоктугу, төшөктө жаткандар ж.б.) каттоодон кантип өтүшөт?

Биометрикалык маалыматтарды каттоо тутуму ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдарды (манжаларынын же колунун жоктугу) каттоону караштырат. Топтоо пунктуна келип, каттоодон өтүүгө мүмкүнчүлүгү жок жарандар үчүн мобилдүү топтун үйгө баруусу каралган. Бул үчүн жергиликтүү аймактык башкармалыктын, айыл өкмөттүн өкүлү менен байланышуу жана өтүнүч кат берүү зарыл.

14. Паспорттун көчүрмөсү боюнча каттоодон өтүүгө болобу?

Жок, жогоруда аталган паспорттордун түп нускалары болгондо гана каттоодон өтүүгө болот.

15. Катталган жери боюнча гана каттоодон өтүш керекпи?

Жок, жашаган жана катталган жерине карабастан, каалаган жакынкы пункттан биометрикалык каттоодон өтсө болот.

16. Эгер биометрикалык каттоодон өтпөсөң, кандай кесепеттерге алып келет?

1. “Кыргыз Республикасынын Президентин жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарын шайлоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамына ылайык:
  - добуш берүү күнүндө активдүү шайлоо укугуна ээ болгон жана мыйзам менен белгиленген тартипте биометрикалык каттоодон өткөн Кыргыз Республикасынын жарандары шайлоочулардын тизмесине киргизилет;
  - шайлоочунун манжаларынын тактарын биометрикалык маалыматтардын компьютердик базасында болгон манжалардын тактары менен салыштыруу аркылуу биометрикалык жана жеке маалыматтар боюнча шайлоочуну идентификациялаган шартта гана ал добуш берүү процессине киргизилет.
2. Келечекте мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдаланууда татаалдыктар пайда болот, анткени сиздин маалыматтар бирдиктүү маалыматтар базасында жок болот.

17. Ушул долбоордон жарандар кандай пайда көрө алышат?

1. Документтерди кагаз түрүндө тариздөөдөн электрондук түргө өтүү, бул документтерди тариздөө убактысын кыскартат;
2. Шайлоо процесстеринде “өлүү жандарды”, айлампаларды жана бюллетень таштоолорду жоюу аркылуу жарандардын добушун коргоо;
3. Мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдаланууда чиновниктер менен болгон байланышты минималдаштыруу, натыйжада коррупциялык схемалар түп-тамырынан бери жоюлат;
4. Калктын сандык жана сапаттык так курамын түзүү;

5. Адамдын ким экендигин күбөлөндүргөн документтерди мыйзамсыз берүүнү түп-тамырынан бери жоёт, бул ар бир ведомство боюнча бюджеттик чыгымдарды туура пландоого көмөк көрсөтөт ж.б.

18. Жеке жана биометрикалык маалыматтардын коопсуздугу

Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жеке жана биометрикалык маалыматтар иштеп чыгуунун, берүүнүн, сактоонун жана жок кылуунун бардык этаптарында милдеттүү корголууга тийиш. Жеке жана биометрикалык маалыматтарды иштеп чыгуу тутуму маалыматтык коопсуздук чөйрөсүндөгү стандарттарга ылайык маалыматтардын коопсуздугунун талаптарын камсыздоо жана сактоо боюнча чаралар комплексин караштырат. Анын ичинде, МККнын борбордук маалыматтар базасы жалпыга жеткиликтүү Интернет тармагы менен байланышпайт, ал эми маалыматтардын өзү аларды чогултуу пункттарынан борбордук деңгээлге берүүдө ишенимдүү шифрленет.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ӨКМӨТҮНӨ КАРАШТУУ
МАМЛЕКЕТТИК КАТТОО КЫЗМАТЫ

www.grs.gov.kg
сурап билүү телефону:
+996 (312) 87-33-33